

3de ZITTING.

ZITTING VAN DONDERDAG 24 OCTOBER 1816. (1)

(GEOPEND TEN 12 URE.)

Aanvaarding van het voorzitterschap; — Ingekomen Koninklijke boodschap ten geleide van een wets-ontwerp tegen het namaken of vervalschen van binnen het Koninkrijk in omloop zijnde vreemde muntspecien; — Trekking der Afdeelingen; — Benoeming eener Commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de Troonrede; — Voorstel gedaan tot het wijzigen van het Reglement van Orde.

Voorzitter de ridder **Membrède**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 75 leden, te weten, de heeren:

Cnyppers, Cogels, Tack, de Nieuport, van Spaen van Biljoen, de Vaernewyck d'Angest, Metelerkamp, van Heeckeren tot Kell, de Schietere de Lophem, Bijleveld, Duvelaer van de Spiegel, de Jonge, de Rasse, Verheyen, Huyssen van Kattendyke, Baesen d'Hautain, de Floen d'Aldercrona, Keeverberg van Alden-goor, de Goër, Cornet de Grez, de Thiennes de Fontaine, de Ham, de le Vielleuze, de Spoelberg d'Eynhouts, Norbert van Aken, Dubus, Wasseige, Gendebien, de Troye, Simonis, Pijcke, van Randwijck, Reigersman, van Wassenauer Pancras, Schiervel d'Altenbrouck, de Grady de Bellaire, Clifford, van Suchtele tot de Haere, Bentinck tot Nyenhuis, de Caters, Roest van Alkemade, van Zuylen van Nyevelt Wijkersloot, de Potter, Gockinga, Repelaer, van der Brugghen van Croy, de Pitteurs Budingen, J. Clifford, Fontein Verschuier, Voet van Winssen, van Iddekinge, Carbazius Bzn., Vilaia XIII. 's Jacob, de Vinck van Wezel, de Lebidart, van de Male de Nys, van Lynden van Hoevelaken, Meeus, de Gerlache de Biourge, de la Motte Baraffe, van Heerdt tot Eversberg, Huytens Kerremans, Serruys, Tornaco de Berlo, van Hees, Baut de Rasmond, van Wickevoort Crommelin, Reyphins, de Hoffschmidt, van Wassenauer van Onsenoort, Della Faille, de Codd, de Secus en Holvoet.

(1) Dit Verslag is opgemaakt naar: 1°. de *Officiële Notulen* van het verhandelde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 255; 3°. *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) n°. 489.

De Voorzitter opent de vergadering, met het houden der navolgende toespraak: (1)

EDEL MOGENDE HEEREN!

Indien de vorige bijeenkomst der Staten-Generaal merkwaardig is geweest door de hooge aangelegenheid der onderwerpen welke in dezelve behandeld zijn geworden; zoo voorspelt ons alles, dat de bijeenkomst welke wij heden beginnen, van geen minder belang wezen zal. Destijds was de zetel, van welke ik voor de eerste maal de eer heb tot U Edel Mogenden het woord te voeren, bezet door een Voorzitter, wiens grondige kennis, vaste ondervinding en hoog persoonlijk aanzien en waardigheid, bijzonder geschikt waren om een groot aantal zwarigheden uit den weg te ruimen en moeilijkheden te vereffen, die den gang en den goeden uitslag onzer beraadslagingen hinderlijk zouden hebben kunnen wezen.

Mijne aandacht vestigende op de in den loop onzer vorige bijeenkomst opgerezen en overwonnen zwarigheden, gevoel ik, dat ik mij aan een groot mistrouwen op mij zelve zoude hebben kunnen overgeven, ware het niet dat ik uit die omstandigheden zelve zeer krachtige beweegredenen ter geruststelling gemeend had te kunnen ontleenen.

Immers, Edel Mogende Heeren, was het niet gedurende onze voorgaande bijeenkomst dat de moeilijkheden, welke altijd de beginselen vergezellen, grootendeels te boven zijn gekomen? Was het niet gedurende deze zelfde bijeenkomst, dat die orde, kalmte en waardigheid in de beraadslagingen, welke een onfeilbaar ken-teeken en de zekerste waarborg zijn van derzelver wijsheid, zich gevestigd, ontwikkeld en, om zoo te spreken, in gewoonte verkeerd hebben? Hebben wij niet steeds in den boezem dezer Vergadering een oprechte waarheidsliefde, eene edele vrijmoedigheid zien heerschen, tevens met eene standvastige gematigdheid; zelfs te midden somtijds van zeer uiteen loopende gevoelens?

En hetgeen meer nog dan dit alles ons tot bemoedigdheid moet strekken; — hebben wij geene duizende bewijzen ontvangen van de vaderlijke goedheid van den besten der Koningen, van Zijne liefde voor Zijne onderdanen, van Zijne verheven edelmoedigheid, van Zijne begeerte om gunstig aan te nemen de wenschen van zijn Volk, uitgedrukt door den mond van deszelfs vertegenwoordigers bij Hem.

Met zoodanige gronden van vertrouwen en gerustheid, hoe vele moeilijkheden, indien er zich inderdaad mogten opdoen, kunnen wij niet hopen te boven te komen?

Immers, zoo men niet kan ontkennen, dat de Staten-Generaal, in hunne eerste bijeenkomst, bereids met den Koning hebben medegewerkt tot het leggen van vaste grondslagen voor de toekomstige welvaart van den Staat, mogen wij ons dan niet alsnog vleijen, dat wij, in deze tweede bijeenkomst, denzelfden geest van eensgezindheid, van wederzijdsche inschikkelijkheid en vertrouwen be-

(1) Deze aanspraak in het Hollandsch gehouden, en in het Fransch herhaald (zie *Mercure Surveillant* n°. 203), is onder anderen te vinden in de *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 256; *Rotterdamsche Courant* n°. 130; *Stuart's Jaarboeken* 1816, I, bl. 386 (Hollandsch); *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) n°. 489; le *Mercure d'Anvers* n°. 266 (Fransch). In het Fransch luidde zij aldus:

NOBLES ET PUISSANTS SEIGNEURS!

Si la session précédente des Etats-Généraux a été remarquable par la haute importance des objets qui y ont été discutés, tout nous annonce que, celle que nous commençons aujourd'hui, ne sera pas d'un moindre intérêt. Alors le siège, duquel pour la première fois j'ai l'honneur de vous adresser la parole, était occupé par un Président dont les profondes connaissances, l'expérience sûre et la haute considération et dignité personnelle, étaient infiniment propres à écarter un grand nombre d'obstacles et à applanir des difficultés qui pourraient entraver la marche et les succès de nos délibérations.

En fixant mon attention sur ces difficultés rencontrées et vaincues pendant le cours de la session précédente, je sens que j'aurais pu m'abandonner à une extrême défiance de moi-même, si de ces mêmes circonstances je n'avais cru pouvoir tirer les motifs très-puissants pour me rassurer. En effet, Nobles et Puissants Seigneurs, n'est-ce pas dans la session précédente que les difficultés, qui accompagnent toujours tous les commencements, ont été en grande partie surmontées? N'est-ce pas dans la session précédente que s'est établi, développé, et, pour ainsi dire, converti en habitude cet ordre, ce calme et cette dignité dans les délibérations qui sont un signe certain et le plus sûr garant de leur sagesse? N'a-t-on pas vu sans cesse régner dans le sein de cette Assemblée un amour sincère pour la vérité, une noble franchise, une modération constante même au milieu d'opinions quelquefois divergentes? Et, ce qui plus que tout cela doit nous servir d'encouragement, n'avons-nous pas reçu mille preuves de la bonté paternelle du meilleur des rois, de son amour pour ses sujets, de sa noble générosité, et de son désir d'accueillir favorablement les vœux de son peuple, manifestés par les organes de ses représentants près de lui?

Avec de pareils éléments de confiance et de sécurité, que de difficultés,

houdende, insgelijks dit groote werk zullen kunnen bevorderen, in zoo verre dringende omstandigheden, en, zoo van onzen wil als van dien des Gouvernements onafhankelijke zwaarigheden, zulks zullen hebben toegelaten?

Ziedaar het doelwit, hetwelk wij nimmer uit het oog zullen verliezen, en naar hetwelk alle onze pogingen standvastig strekken zullen.

Het mijne, Edel Mogende Heeren, zal meer bijzonder daarin bestaan, om zoo min onvolkomen als het mij mogelijk zal wezen, de taak die U Edel Mogenden mij wel hebt willen toevertrouwen, te vervullen, waarin ik echter steeds op U Edel Mogender toegenuevenheid reken.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** berigt: dat is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp, houdende bepalingen tegen het namaken en vervalschen van binnen het Koninkrijk in omloop zijnde vreemde muntspecien.

Deze bescheiden zullen verzonden worden naar de Afdeelingen om aldaar te worden onderzocht. (1)

De **Voorzitter** stelt daarop aan de Vergadering voor, om zich bij loting, te verdeelen in zeven Afdeelingen, welke later hare voorzitters zullen benoemen.

Dienovereenkomstig wordt besloten, waarna tot de bedoelde loting wordt overgegaan.

De **Voorzitter** herinnert daarna, dat eene der eerste werkzaamheden van de Kamer moet bestaan in het vaststellen van een Adres van Antwoord op de Troonrede, en doet dien ten ge-

si en effet il s'en présentait, ne pouvons-nous pas espérer de surmonter! Et en effet, si on ne peut disconvenir que dans leur première session, les Etats-Généraux ont déjà coopéré avec le Roi à jeter des fondements solides pour la prospérité future de l'Etat, ne pouvons-nous pas nous flatter encore, qu'en conservant le même esprit d'union, de conciliation et de confiance, nous parviendrons également, dans cette seconde session, à avancer ce grand ouvrage autant que des circonstances impérieuses et des obstacles indépendants de notre volonté et de celle du Gouvernement l'auront permis?

Voilà le but que nous ne perdrons jamais de vue, et vers lequel se dirigeront constamment tous nos efforts. Le mien, Nobles et Puissants Seigneurs, sera particulièrement, de remplir le moins imparfaitement qu'il me soit possible, la tâche que vous avez bien voulu me confier, en comptant toujours sur votre indulgence.

(1) Zie Bijlagen onder n°. II, alsmede *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) n°. 489.

volge het voorstel om eene Commissie te benoemen, welke zal worden belast met een ontwerp-adres op te stellen.

Niemand zich daartegen verklarende wordt dienovereenkomstig besloten. (1)

De **Voorzitter** benoemt daarop de heeren Gendebien, de Jonge, Dubus, van Randwijck, van Iddekinge, Della Faille, en zich zich zelve tot leden der opgemelde Commissie.

De **Voorzitter** laat daarna door den Commies van Staat mededeeling doen van den inhoud der brieven van de heeren Collot d'Escury en van Tuyl van Serooskerken, leden der Kamer, zich daarbij verschoonende, tot dus verre, uithoofde van ongesteldheid en van ziekte hunner familie, niet in staat te zijn geweest zich naar de Vergadering te begeven.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

De heer **Gendebien** (2) doet vervolgens het voorstel, dat het Reglement van Orde herzien worde ter verbetering van hetgeen daarin gebrekkig mogt zijn, of daarbij te voegen hetgeen er in mogt ontbreken.

Onderscheiden leden ondersteunen dit voorstel.

De **Voorzitter** zegt van oordeel te wezen, dat, volgens de bepalingen van het Reglement van Orde, waaraan men zich dient te houden, zoo lang die niet door andere zijn vervangen, voorschrijft dat elk voorstel in geschrifte aan den President moet worden ter hand gesteld, vier-en-twintig uren vóór dat het in de de Kamer worde gedaan.

De heer **Gendebien** verzoekt alstoen den Voorzitter zijn voorstel nu wel te willen beschouwen als aan hem gerigt, en kondigt tevens aan, dat hij in eene volgende vergadering op dit onderwerp zal terug komen.

De zitting wordt daarop gescheiden tot den volgenden dag des voormiddags ten half twaalf ure.

(1) Aldus melden de *Officiële Notulen*, de *Nederlandsche Staats-Courant* en de *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*). *Le Mercure Surveillant* in n°. 203, en eenige andere bladen, deelen mede dat de heer Reyphins de opmerking maakte, hoe eerst moest zijn beslist over de vraag of er al dan niet een antwoord op de Troonrede zou worden gegeven, waarna de benoeming eener Commissie eerst in aanmerking kwam, zoo die vraag in toestemmenden zin werd beantwoord. Alhoewel de heer Gendebien die opmerking deelde, had die woordenwisseling echter geen verder gevolg.

(2) De *Officiële Notulen* geven den naam van dit lid niet op; de overige bladen deelen echter dien van den heer Gendebien mede.